

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 85 คน และครู จำนวน 880 คน จากโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 35 โรงเรียนทั้งสิ้น 965 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 25 คน และครู จำนวน 253 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. กำหนดอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวน 14 อำเภอ เป็นหน่วยการสุ่ม แล้วทำการสุ่มมาร้อยละ 50 จะได้อำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอขุนขันธ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอโนนคูณ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ อำเภอไพรบึง อำเภอรามิไศล และอำเภอวังหิน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก
2. จากอำเภอที่สุ่มมาได้ ทำการแบ่งโรงเรียนในแต่ละอำเภอเป็นกลุ่มย่อย ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Stratified) ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 14 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 22 โรงเรียน

3. ในแต่ละขนาดของโรงเรียน แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มย่อย คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ

4. ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ให้กระจายตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 3.1-3.2 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ/ขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน			รวม
		โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	
1	ขุนันท์	-	1	-	1
2	ขุนหาญ	3	3	1	7
3	โนนคูณ	2	-	-	2
4	โพธิ์ศรีสุวรรณ	1	1	-	2
5	ไพรบึง	2	1	-	3
6	ราษีไศล	4	-	1	5
7	วังหิน	2	-	-	2
	รวม	14	6	2	22

ตาราง 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหารโรงเรียน	ครูผู้สอน	
1	บุงขันธุ์	2	14	16
2	บุงหาญ	9	97	106
3	โนนคูน	1	10	11
4	โพธิ์ศรีสุวรรณ	3	24	27
5	ไพรบึง	3	39	42
6	ราษีไศล	6	60	66
7	วังหิน	1	9	10
	รวม	25	253	278

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ตัวอย่าง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

- () ผู้บริหาร โรงเรียน (ผู้อำนวยการ หรือรักษาการแทน และรองผู้อำนวยการ)
 () ครู

2. ขนาดของโรงเรียน

- () โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 1-500 คน)
- () โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน)
- () โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งข้อคำถามครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินงานและด้านการรายงานผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แล้วภาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถามแต่ละด้าน มีจำนวนข้อดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ

การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	จำนวน	5 ข้อ
การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ	จำนวน	2 ข้อ

2. ด้านการดำเนินการ

การวางแผนการปฏิบัติงาน	จำนวน	4 ข้อ
การดำเนินการตามแผน	จำนวน	8 ข้อ
การตรวจสอบประเมินผล	จำนวน	12 ข้อ
การนำผลการประเมินมาปรับปรุง	จำนวน	6 ข้อ

3. ด้านการรายงานผล

การจัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือ		
การจัดทำรายงานประจำปี	จำนวน	6 ข้อ
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ	จำนวน	7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครู ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา โครงสร้าง และภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมและเหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 นายโมกขสิทธิ์ ดวงกลาง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2.4.2 นายสว่าง บุญกันหา ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนห้วยคำวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผล และวิจัยการศึกษา

2.4.3 นางฉวีวรรณ บุญกันหา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านหอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.7 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9823 ซึ่งผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

2.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายในการส่งแบบสอบถามคืนกลับมาทางไปรษณีย์
3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนและส่วนที่ยังไม่ได้ส่งคืน
4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
5. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 278 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการ
ดังนี้
 - 4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
 - 4.2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 4)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมาก
2.51-3.50	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อย
1.00-1.50	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) กำหนดค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

4.5 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) กำหนดค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')